

Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
Херсонський навчально-науковий інститут

Кафедра економіки

T779

ЗАТВЕРДЖЕНО
Заступник директора з
навчальної роботи
к.т.н., проф. Дудченко О.М.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Life safety and the basics of labor protection

рівень вищої освіти	<i>перший (бакалаврський)</i>
тип дисципліни	<i>обов'язкова</i>
мова викладання	<i>українська</i>

Херсон – 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 14 «Електрична інженерія»; спеціальність 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»; освітня програма: «Електромеханіка».

«15» листопада 2023 року. – 20 с.

Розробник: Руснак А.В., доктор екон. наук, професор, професор кафедри економіки

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми

«Електромеханіка»

канд. техн. наук, доцент

О.Д. Штанько

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» розглянуто на засіданні кафедри економіки

Протокол № 4 від «15» листопада 2023 р.

В.о. завідувача кафедри

А.В. Руснак

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» розглянуто методичною радою ХННІ НУК.

Протокол № 4 від «16» листопада 2023 р.

Голова МР ХННІ НУК

О.М. Дудченко

© ХННІ НУК, 2023

© Руснак А.В., 2023

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Опис навчальної дисципліни.....	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни.....	6
3. Передумови для вивчення дисципліни.....	6
4. Очікувані результати навчання.....	6
5. Програма навчальної дисципліни.....	6
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування	13
7. Форми поточного та підсумкового контролю.....	13
8. Критерії оцінювання результатів навчання.....	16
9. Засоби навчання.....	16
10. Рекомендовані джерела інформації	17
Додаток.....	19

ВСТУП

Анотація

Програмою навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» передбачено набуття здобувачами вищої освіти знань щодо навичок здійснення безпечної діяльності та системи охорони праці, які передбачають відповідальну професійну й соціальну поведінку, а також здоровий спосіб життя, що є важливими для успішної професійної та соціальної діяльності.

Основою навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» є вивчення питань забезпечення безпечної взаємодії людини з середовищем проживання і захисту населення від небезпек у надзвичайних ситуаціях; проведення наукового аналізу умов праці, технологічних процесів, організації виробництва та стану навколишнього середовища з метою виявлення шкідливих і небезпечних виробничих факторів, ризиків виникнення можливих аварійних ситуацій. Програма передбачає комплексне застосування набутих компетенцій для розробки заходів та засобів щодо усунення небезпечних і шкідливих виробничих факторів, створення здорових та безпечних умов праці.

Дисципліна «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» використовує досягнення та методи фундаментальних та прикладних наук, таких як: філософія, біологія, фізика, хімія, екологія, соціологія, економіка, правознавство і сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Ключові слова: безпека життєдіяльності, охорона праці, навколишнє середовище, шкідливі та небезпечні виробничі фактори, надзвичайна ситуація.

Abstract

The program of the educational discipline «Life safety and the basics of labor protection» envisages the acquisition by students of higher education of knowledge about the skills of implementing safe activities and the system of occupational health and safety, which provide for responsible professional and social behavior, as well as a healthy lifestyle, which are important for successful professional and social activities .

The basis of the academic discipline «Life safety and the basics of labor protection» is the study of the issues of ensuring the safe interaction of people with the living environment and protecting the population from dangers in emergency situations; carrying out a scientific analysis of working conditions, technological processes, organization of production and the state of the environment in order to identify harmful and dangerous production factors, risks of possible emergency situations. The program envisages the comprehensive application of acquired competences for the development of measures and means for the elimination of dangerous and harmful production factors, the creation of healthy and safe working conditions.

The discipline «Life safety and the basics of labor protection» uses the achievements and methods of fundamental and applied sciences, such as: philosophy, biology, physics, chemistry, ecology, sociology, economics, jurisprudence and contributes to the formation of students of higher education responsibility for personal and collective safety and awareness of the need for mandatory full implementation of all measures to guarantee labor safety at workplaces.

Keywords: life safety, labor protection, environment, harmful and dangerous production factors, emergency situation.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 14 «Електрична інженерія»	Обов'язкова		
Модулів - 2				
Змістових модулів - 2				
Електронний адрес РНПД на сайті ХННІ НУК: http://kb.nuos.edu.ua/Licensing%20and%20accreditation%20specialties/electromechanics-b.html	Спеціальність 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»	Рік підготовки		
Індивідуальне науково-дослідне завдання -		1		
Загальна кількість годин - 90		Освітня програма «Електромеханіка»	Семестри	
			1	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи студента – 4.	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Лекції, год.		
		30		
		Практична робота, год.		
		-		
		Самостійна робота, год.		
		60		
		Індивідуальні завдання: год.		
Вид контролю: залік				
Форма контролю: комбінована				

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» є формування у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1) інтегральна компетентність:

- здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми під час професійної діяльності у галузі електроенергетики, електротехніки та електромеханіки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів фізики та інженерних наук і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов;

2) загальні компетентності:

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

3) професійні компетентності;

ФК18. Здатність виконувати професійні обов'язки із дотриманням вимог правил техніки безпеки, охорони праці, виробничої санітарії та охорони навколишнього середовища.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення даної дисципліни є дисципліни циклу загальної підготовки.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти таких результатів навчання:

ПР12. Розуміти основні принципи і завдання технічної та екологічної безпеки об'єктів електротехніки та електромеханіки, враховувати їх при прийнятті рішень.

ПР16. Знати вимоги нормативних актів, що стосуються інженерної діяльності, захисту інтелектуальної власності, охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії, враховувати їх при прийнятті рішень

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Безпека життєдіяльності

Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності. Таксономія небезпек.

Структура системи безпеки життєдіяльності та індикатори загального людського розвитку. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Безпека в системі «людина-техніка-середовище». Методологічні основи забезпечення безпеки життєдіяльності. Таксономія, ідентифікація та квантифікація небезпек. Критерії переходу небезпечної події у НС. Класифікація НС за причинами

походження, територіального поширення та обсягами заподіяних або очікуваних збитків.

Джерела інформації: [2] – стор. 14-35; [3] – стор. 12-24; [4] – стор. 7-10.

Тема 2. Ризик, як кількісна оцінка небезпек. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.

Ризик, як кількісна оцінка небезпек. Індивідуальний та груповий ризик. Концепція прийняттого (допустимого) ризику. Рівні ризику. Розподіл підприємств, установ та організацій за ступенем ризику їхньої господарської діяльності щодо забезпечення безпеки та захисту населення і територій від НС.

Джерела інформації: [3] – стор. 121-135; [4] – стор. 11-12, стор. 56-60.

Тема 3. Природні небезпеки. Характер їх проявів та вплив на людей, тварин, рослини, об'єкти господарювання.

Загальна характеристика природних небезпек. Стихійні лиха. Негативний вплив космічних випромінювань.

Джерела інформації: [2] – стор. 57-104; [8] – стор. 20-24, стор. 25-28, стор. 37-38, стор. 51,57.

Тема 4. Техногенні небезпеки та їх наслідки.

Техногенні небезпеки та їх уражаючі фактори. Промислові аварії, катастрофи, основні причини їх виникнення та наслідки. Гідродинамічні аварії. Пожежі, вибухи. Небезпечні для людини фактори пожежі. Класифікація об'єктів за їх пожежо- та вибухонебезпекою. Класифікація небезпечних хімічних речовин. Характеристика НХР згідно зі ступенем їх дії на організм людини. Класифікація суб'єктів господарювання і АТО за хімічною небезпекою.

Джерела інформації: [3] – стор. 49-97; [4] – стор. 25-42; [8] – стор. 136-147.

Тема 5. Радіація. Наслідки її впливу на навколишнє середовище, життя та здоров'я людей.

Джерела радіації та одиниці її вимірювання. Класифікація радіаційних аварій. Фази аварій та фактори радіаційного впливу на людину. Механізм дії іонізуючих випромінювань. Ознаки радіаційного ураження. Нормування радіаційної безпеки. Категорії зон радіоактивно забруднених територій внаслідок аварії на ЧАЕС.

Джерела інформації: [3] – стор. 37-48; [4] – стор. 15-21; [8] – стор. 124-135.

Тема 6. Соціально-політичні небезпеки, їх види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.

Класифікація соціально-політичних небезпек. Соціально-політичні конфлікти. Види тероризму, його уражаючі фактори. Технологічний тероризм.

Джерела інформації: [3] – стор. 98-117; [4] – стор. 43-55; [8] – стор. 171-183.

Тема 7. Правове забезпечення безпеки життєдіяльності на виробництві та у побуті.

Загальна модель забезпечення безпеки життєдіяльності на виробництві та у побуті. Природні бар'єри захисту біосфери. Основні напрями забезпечення безпеки життєдіяльності. Функції управління пов'язанні з прогнозуванням, плануванням, регулюванням, координацією та контролем. Нормативно-правові документи. Загальні принципи надання першої долікарської допомоги постраждалим.

Джерела інформації: [3] – стор. 137-159; [4] – стор. 62-74.

Модуль 2. Основи охорони праці

Тема 8. Законодавча і нормативна база охорони праці в Україні.

Основні законодавчі акти з охорони праці. Основні положення законодавства України про працю і охорону праці. Нормативно-правові акти з охорони праці. Види відповідальності за порушення законодавства з охорони праці.

Джерела інформації: [1] – стор. 25-44, стор. 49-56, стор. 64-67, [3] – стор. 214-221; [7] – стор. 18-31.

Тема 9. Державне керування охороною праці й організація.

Органи державного керування охороною праці. Основні функції й завдання керування охороною праці. Організація служби охорони праці на підприємстві. Розробка і зміст інструкцій з охорони праці на підприємствах.

Джерела інформації: [1] – стор. 74-114; [3] – стор. 219-230; [7] – стор. 42-54.

Тема 10. Навчання з питань охорони праці.

Нормативні акти про навчання питанням з охорони праці. Навчання і перевірка знань з охорони праці. Види інструктажів з охорони праці. Обов'язки і відповідальність роботодавця щодо дотримання діючих нормативів по навчанню працюючих з охорони праці.

Джерела інформації: [1] – стор. 165-188; [3] – стор. 230-233; [6] – стор. 87-117.

Тема 11. Державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.

Органи державного нагляду й громадського контролю за охороною праці. Повноваження і права профспілок у здійсненні контролю за дотриманням законодавства з охорони праці.

Джерела інформації: [1] – стор. 183-188; стор. 232-234 [3] – стор. 230-233; [6] – стор. 103-117.

Тема 12. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві.

Вимоги законодавства до розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. Порядок і терміни розслідування нещасних випадків на виробництві. Спеціальне розслідування нещасних випадків. Порядок розслідування професійних захворювань на виробництві. Порядок розслідування аварій на виробництві.

Джерела інформації: [1] – стор. 197-212; [6] – стор. 120-132; [7] – стор. 132-145.

Тема 13. Аналіз, прогнозування та профілактика травматизму і професійних захворювань на виробництві.

Мета і методи аналізу травматизму і професійних захворювань на виробництві. Показники частоти і важкості травматизму. Профілактика травматизму і професійних захворювань на виробництві.

Джерела інформації: [1] – стор. 297-345; стор. 348-363; [3] – стор. 237-241; [6] – стор. 133-150.

Тема 14. Державне соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві.

Керування страхуванням від нещасних випадків його здоров'я. Порядок розгляду справ про страхові виплати. Порядок і терміни проведення страхових виплат. Права й обов'язки застрахованого і роботодавця, як страхувальника.

Джерела інформації: [3] – стор. 254-262; [6] – стор. 189-198; [7] – стор. 110-118.

5.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем дисципліни	Кількість годин							
	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
		Лекції	Практична робота	Самостійна робота		Лекції	Практична робота	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1. Безпека життєдіяльності								
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності. Таксономія небезпек	6	2		4				
Тема 2. Ризик, як кількісна оцінка небезпек. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС	6	2		4				
Тема 3. Природні небезпеки. Характер їх проявів та вплив на людей, тварин, рослини, об'єкти господарювання	6	2		4				
Тема 4. Техногенні небезпеки та їх наслідки	6	2		4				
Тема 5. Радіація. Наслідки її впливу на навколишнє середовище, життя та здоров'я людей	6	2		4				
Тема 6. Соціально-політичні небезпеки, їх види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС	6	2		4				
Тема 7. Правове забезпечення безпеки життєдіяльності на виробництві та у побуті	10	4		6				
Разом за модулем 1	46	16		30				

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 2. Основи охорони праці								
Тема 8. Законодавча і нормативна база охорони праці в Україні	8	2		6				
Тема 9. Державне керування охороною праці й організація	6	2		4				
Тема 10. Навчання з питань охорони праці	6	2		4				
Тема 11. Державний нагляд і громадський контроль за охороною праці	6	2		4				
Тема 12. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві	6	2		4				
Тема 13. Аналіз, прогнозування та профілактика травматизму професійних захворювань на виробництві	6	2		4				
Тема 14. Державне соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві	6	2		4				
Разом за модулем 2	44	14		30				
Разом з дисципліни	90	30		60				

5.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4
1	Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності. Таксономія небезпек.	2	
2	Ризик, як кількісна оцінка небезпек. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.	2	
3	Природні небезпеки. Характер їх проявів та вплив на людей, тварин, рослини, об'єкти господарювання.	2	
4	Техногенні небезпеки та їх наслідки.	2	
5	Радіація. Наслідки її впливу на навколишнє середовище, життя та здоров'я людей.	2	
6	Соціально-політичні небезпеки, їх види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.	2	
7	Правове забезпечення безпеки життєдіяльності на виробництві та у побуті.	4	
8	Законодавча і нормативна база охорони праці в Україні.	2	
9	Державне керування охороною праці й організація.	2	
10	Навчання з питань охорони праці.	2	
11	Державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.	2	
12	Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві.	2	
13	Аналіз, прогнозування та профілактика травматизму професійних захворювань на виробництві.	2	
14	Державне соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві.	2	
Разом		30	

5.3. Самостійна робота

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин		
		Норматив	Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до лекційних занять	1 год. на 1 лекцію	15	
2	Підготовка до практичних занять	1-2 год. на 1 заняття		
3	Підготовка реферату	на 1 роботу	15	
4	Підготовка до тестів		15	
5	Підготовка до заліку		15	
6	Виконання контрольної роботи	до 30 год. на 1 роботу	-	
7	Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності. Таксономія небезпек			
8	Тема 2. Ризик, як кількісна оцінка небезпек. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС			
9	Тема 3. Природні небезпеки. Характер їх проявів та вплив на людей, тварин, рослини, об'єкти господарювання			
10	Тема 4. Техногенні небезпеки та їх наслідки			
11	Тема 5. Радіація. Наслідки її впливу на навколишнє середовище, життя та здоров'я людей			
12	Тема 6. Соціально-політичні небезпеки, їх види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС			
13	Тема 7. Правове забезпечення безпеки життєдіяльності на виробництві та у побуті			
14	Тема 8. Законодавча і нормативна база охорони праці в Україні			
15	Тема 9. Державне керування охороною праці			
16	Тема 10. Навчання з питань охорони праці			
17	Тема 11. Державний нагляд і громадський контроль за охороною праці			
18	Тема 12. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві			
19	Тема 13. Аналіз, прогнозування та профілактика травматизму професійних захворювань на виробництві			
20	Тема 14. Державне соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві			
Разом			60	

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Методи навчання:

для всіх видів занять:

- робота з літературою – опрацювання різних видів джерел, спрямоване на формування нових знань, їх закріплення, вироблення вмінь і навичок та реалізацію контрольної-корекційної функції в умовах формальної освіти;

для лекційних занять:

- лекція – усний виклад навчального матеріалу, який характеризується великим обсягом, складністю логічних побудов, сконцентрованою розумових образів, доведень і узагальнень;

- відеометод – використання відеоматеріалів для активізації наочно-чуттєвого сприймання; забезпечує більш легке засвоєння знань в їх образно-понятійній цілісності та емоційній забарвленості;

для практичних занять:

- практична робота – метод поглиблення і закріплення теоретичних положень навчальної дисципліни та формування вмінь і навичок їх практичного застосування шляхом виконання відповідно сформульованих завдань.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- звіт про виконання практичної роботи (на паперовому носії) або у файлі, що пересилається на перевірку у Classroom;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- письмовий контроль результатів навчання;
- усні відповіді на практичних заняттях;
- поточні модульні контрольні роботи у формі тестування (тестовий контроль);
- залік.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення здобувача вищої освіти оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заліку.

Питома вага заліку в загальній системі оцінок – **40 балів**. Право здавати заключний залік дається студенту, якій з урахуванням балів поточних оцінок і модульного контролю набирає не менше 60 балів. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою поточних оцінок і оцінки заліку.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час виконання завдань практичних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

7.1. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Практична робота

Бал	Критерії оцінювання
5	Робота виконана у встановлений термін. Виконана самостійно. Застосовувалися коректні методи обробки отриманих результатів. У висновках проведена коректна інтерпретація результатів.
4	Робота виконана у встановлений термін. Здобувач вищої освіти виконує практичну роботу згідно з інструкцією, іноді після консультації Здобувач вищої освіти описує спостереження; в цілому правильно складає звіт та робить висновки.
3	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Здобувач вищої освіти виконує завдання згідно з алгоритмом, іноді після консультації викладача; описує спостереження; складає звіт, що містить неточності у висновках та помилки.
2	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Здобувач вищої освіти виконує завдання згідно з алгоритмом, складений звіт містить неточності у висновках та помилки.
1	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Здобувач вищої освіти виконує практичне завдання під керівництвом викладача; складений звіт містить неточності у висновках та помилки.
0	Робота не виконувалася

Поточний модульний контроль у формі тестування

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	15	14	12	11	9	8	6	5	3	2

7.2. Узагальнюючі результати поточного контролю знань Контрольна робота (для заочної форми)

Бал	Критерії оцінювання
1	2
30	Робота виконана у встановлений термін. Матеріал викладено у достатньому обсязі, аргументовано і у правильній послідовності. Використані не тільки рекомендовані джерела інформації, а й новітні, самостійно знайдені у періодичних виданнях та в інтернет-ресурсах. Правильно сформульовані узагальнюючі висновки. Робота достатньо ілюстрована, оформлена акуратно, з дотриманням вимог до технічної документації. Під час захисту роботи здобувач вищої освіти вільно орієнтується в матеріалах.
20	Робота виконана у встановлений термін. Матеріал викладено у достатньому обсязі, логічно. Використані рекомендовані джерела інформації. Правильно сформульовані узагальнюючі висновки. Робота оформлена акуратно, з дотриманням вимог до технічної документації. Під час захисту роботи здобувач вищої освіти орієнтується в матеріалах, у відповідях є неточності.

1	2
10	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Матеріал викладено у правильній послідовності, але недостатньо повно. Недостатньо використані рекомендовані джерела інформації. Висновки сформульовані формально або не зв'язані з матеріалами роботи. В оформленні роботи є порушення вимог до технічної документації. Під час захисту роботи здобувач вищої освіти в цілому орієнтується в матеріалах, у відповідях є помилки та неточності.
5	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Матеріал викладено безсистемно, висновки сформульовані формально або відсутні. Робота оформлена неохайно, з порушенням вимог до технічної документації. Під час захисту роботи здобувач вищої освіти слабо орієнтується в матеріалах, у відповідях є помилки.
0	Роботу не виконано

Підсумковий контроль у формі заліку

Підсумковий контроль складається з тестування (5 тестових завдань) та відповіді на 2 контрольних питання.

Тестування

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Контрольні питання (1 питання – 15 балів)

Бал	Критерії оцінювання
15	Здобувач вищої освіти вільно володіє матеріалом, дає вичерпну, повну відповідь на поставлені та додаткові питання за змістом навчальної дисципліни.
12	Здобувач вищої освіти орієнтується у матеріалі, дає не досить повну відповідь на поставлені та додаткові питання за змістом навчальної дисципліни.
9	Здобувач вищої освіти має уявлення про зміст питань, дає не досить повну відповідь на поставлені та додаткові питання за змістом навчальної дисципліни.
6	Здобувач вищої освіти має уявлення про зміст питань, дає нечіткі та неточні відповіді на поставлені та додаткові питання за змістом навчальної дисципліни.
3	Здобувач вищої освіти має уявлення про зміст питань, дає нечіткі та неточні відповіді на поставлені питання, але не дає відповіді на додаткові.
0	Здобувач вищої освіти не орієнтується у матеріалах питання, не може відповісти на додаткові питання за змістом навчальної дисципліни.

7.2. Узагальнюючі результати поточного контролю знань

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Виконання практичних завдань	6 x 5 балів = 30 балів	6 x 5 балів = 30 балів
Поточний модульний контроль	2 x 15 балів = 30 балів	-
Виконання контрольних робіт	-	к.р. = 30 балів
Залік	40	40
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

№ змістового модуля і теми		Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	T2	Практична робота № 1	5	Практична робота № 1	5
	T3	Практична робота № 2	5	Практична робота № 2	5
	T4	Практична робота № 3	5	Практична робота № 3	5
	T5	Практична робота № 4	5	Практична робота № 4	5
ПМК		Тест № 1	15	-	
ЗМ 2	T9	Практична робота № 5	5	Практична робота № 5	5
	T13	Практична робота № 6	5	Практична робота № 6	5
ПМК		Тест № 2	15	-	-
-		-	-	Контрольна робота	30
Підсумковий контроль		Залік, в т.ч.	40	Залік, в т.ч.	40
		Тестування	10	Тестування	10
		Відповідь на питання	30	Відповідь на питання	30
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, персональні комп'ютери з підключенням до мережі Інтернет.

При проведенні занять за дистанційною формою навчання використовуються дистанційні платформи й інформаційно-комунікаційні технології (Google Classroom, ZOOM Cloud Meetings, Skype, Viber, WeChat, Telegram, соціальні мережі тощо).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Абільтарова Е.Н., Корець М.С., Яшанов С.М. Основи охорони праці. Модуль 1: Правові та організаційні питання охорони праці, основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії : навч.-метод. посібник. К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2010. 409 с.

2. Желібо Є. П., Заверуха Н.М., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності: підручник / за ред. Є.П. Желібо. 6-те видан. Київ: «Каравела», 2008. 344 с.

3. Зеркалов Д.В. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці : навч. посіб. Київ: Основа, 2016. 267 с.

4. Кошель В.І., Сав'юк Г.П., Дзундза Б.С. Безпека життєдіяльності людини: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2013. 107 с.

5. Мягченко О. П. Безпека життєдіяльності людини та суспільства: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 384 с.

6. Серіков Я.О. Основи охорони праці: навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. Харків, ХНАМГ, 2007. 227с.

7. Ткачук А.І., Богомаз-Назарова С.М. Основи охорони праці. Курс лекцій: навчальний посібник. Кропивницький: ПП «Центр оперативної поліграфії» Авангард». 2017. 156 с.

8. Толлок А.О. Крюковська О.А. Безпека життєдіяльності: навч. посібник. Дніпродзержинськ. 2011. 215 с.

Допоміжна література

1. Геврик Є. О., Сомар Г. В., Пешко Н. П. Техніка безпеки. Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Київ: Зовнішня торгівля. Ельга, 2006. 316 с.

2. Гандзюк М. П., Желібо Є. П., Халімовський М. О. Основи охорони праці: підруч. для студ. вищих навч. закладів. // За ред. М. П. Гандзюка. 3-е вид., переробл. і доп. К.: Каравела, 2005. 392 с.

3. Ткачук К.Н., Зеркалов Д.В., Ткачук К.К., Полукаров Ю.О. Державне управління охороною праці. К.: Основа, 2013. 348 с.

4. Казяр М.М., Бедрій Я.І., Станіславчук О.В. Основи охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту населення: навч. посіб. К.: Кондор, 2015. 458 с.

5. Кулалаєва Н.В., Михайлюк В.О., Халмурадов Б.Д., Ручні та пересувні засоби пожежогасіння: основні типи, будова та безпечне використання. Навчальний посібник. К., 2011. 189 с.

6. Кулешов Н.І., Уваров Ю.В., Олейник Є.Л., Пустомельник В.П., Сгурнов Ф.І. Пожежна безпека будівель та споруд. Харків, 2004. 271 с.

7. Літвак С. М., Михайлюк В. О. Безпека життєдіяльності: навч. посібник. Миколаїв: ТОВ «Компанія ВІД», 2001. 230 с.

8. Филипчук А.С., Ткачук К.Н., Зеркалов Д.В., Полукаров О.І., Полукаров Ю.О., Кружилко О.Є. Організація наглядової діяльності в галузі охорони праці: навч. посіб. К.: Основа, 2014. 261с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Законодавство України. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

2. Зацарний В.В., Зацарна О.В., Землянська О.В., Праховнік Н.А. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. Київ, НТУУ «КПІ», 2016. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/18263>

3. Правила дорожнього перевезення небезпечних вантажів. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 04.08.2018. № 656. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1041-18#n18>.

4. Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями. Постанова кабінету Міністрів України № 368 від 24.03.2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/368-2004-%D0%BF>

5. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%D0%BF>.

Питання для модульного контролю знань

Контрольні питання до 1-го модуля

1. Структура системи безпеки життєдіяльності та індикатори загальногосподарського розвитку.
2. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Безпека в системі «людина-техніка-середовище».
3. Методологічні основи забезпечення безпеки життєдіяльності. Таксономія, ідентифікація та квантифікація небезпек.
4. Критерії переходу небезпечної події у НС.
5. Класифікація НС за причинами походження, територіального поширення та обсягами заподіяних або очікуваних збитків.
6. Ризик, як кількісна оцінка небезпек.
7. Індивідуальний та груповий ризик.
8. Концепція прийняттого (допустимого) ризику.
9. Рівні ризику.
10. Розподіл підприємств, установ та організацій за ступенем ризику їхньої господарської діяльності щодо забезпечення безпеки та захисту населення і територій від НС.
11. Загальна характеристика природних небезпек.
12. Стихійні лиха. Негативний вплив космічних випромінювань.
13. Техногенні небезпеки та їх уражаючі фактори.
14. Промислові аварії, катастрофи, основні причини їх виникнення та наслідки.
15. Гідродинамічні аварії.
16. Пожежі, вибухи.
17. Небезпечні для людини фактори пожежі.
18. Класифікація об'єктів за їх пожежо- та вибухонебезпекою. Класифікація небезпечних хімічних речовин.
19. Характеристика небезпечних хімічних речовин згідно зі ступенем їх дії на організм людини. Класифікація суб'єктів господарювання і АТО за хімічною безпекою.
20. Джерела радіації та одиниці її вимірювання.
21. Класифікація радіаційних аварій.
22. Фази аварій та фактори радіаційного впливу на людину.
23. Механізм дії іонізуючих випромінювань.
24. Ознаки радіаційного ураження.
25. Нормування радіаційної безпеки. Категорії зон радіоактивно забруднених територій внаслідок аварії на ЧАЕС.
26. Класифікація соціально-політичних небезпек.
27. Соціально-політичні конфлікти.
28. Види тероризму, його уражаючі фактори.
29. Технологічний тероризм.
30. Загальна модель забезпечення безпеки життєдіяльності на

виробництві та у побуті.

31. Природні бар'єри захисту біосфери.
32. Основні напрями забезпечення безпеки життєдіяльності.
33. Функції управління, пов'язані з прогнозуванням, плануванням, регулюванням, координацією та контролем.
34. Нормативно-правові документи.
35. Загальні принципи надання першої долікарської допомоги постраждалим.

Контрольні питання до 2-го модуля

1. Основні законодавчі акти з охорони праці.
2. Основні положення законодавства України про працю і охорону праці.
3. Нормативно-правові акти з охорони праці.
4. Органи державного керування охороною праці.
5. Основні функції й завдання керування охороною праці.
6. Організація служби охорони праці на підприємстві.
7. Розробка і зміст інструкцій з охорони праці на підприємствах.
8. Нормативні акти про навчання питанням з охорони праці.
9. Навчання і перевірка знань з охорони праці.
10. Види інструктажів з охорони праці.
11. Обов'язки і відповідальність роботодавця щодо дотримання діючих нормативів по навчанню працюючих з охорони праці.
12. Органи державного нагляду й громадського контролю за охороною праці.
13. Повноваження і права профспілок у здійсненні контролю за дотриманням законодавства з охорони праці.
14. Вимоги законодавства до розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві.
15. Порядок і терміни розслідування нещасних випадків на виробництві.
16. Спеціальне розслідування нещасних випадків.
17. Порядок розслідування професійних захворювань на виробництві.
- Порядок розслідування аварій на виробництві.
18. Показники частоти і важкості травматизму.
19. Керування страхуванням від нещасних випадків його здоров'я.
20. Порядок розгляду справ про страхові виплати.
21. Порядок і терміни проведення страхових виплат.
22. Права й обов'язки застрахованого і роботодавця, як страхувальника.